

Provincie Oost-Vlaanderen
Provincieraad

Tussenkomst bij bespreking van het budget 2010

Gent, dinsdag 24 november 2009

Geachte voorzitter,
Mijnheer de gouverneur,
Leden van de deputatie,
Collega's,

Vandaag zijn we opnieuw getuige van de jaarlijkse grote goocheltruc van onze eigen Oost-Vlaamse Harry Houdini. Want ook dit jaar komt eerste gedeputeerde Alexander Vercamer (CD&V) met uitgestreken gezicht de provincieraad, en dus de Oost-Vlaamse kiezer die wij hier vertegenwoordiger, zonder verpinken wijs maken dat volgend jaar de belastingen niet zullen stijgen. Herinner u de befaamde uitspraak van de Amerikaanse president George HW Bush in 1988: "Read my lips: no new taxes". Ook hier komt hetgeen op de lippen te lezen staat niet overeen met de realiteit.

Zogezegd met lege handen en met lege zakken trekt de deputatie jaar na jaar door het Oost-Vlaamse land, zonder dat, naar zij toch beweren, de Oost-Vlaamse belastingbetaler jaarlijks extra moet inleveren. Nochtans weegt de buidel waarin zij al hun lekkers verzamelen jaar na jaar zwaarder. Gedeputeerde Vercamer klopt zich trouwens tijdens deze klucht van de bevroren belastingen die er geen is, stoer op de borst, want op basis van de laatst gekende rekening 2008 is in vergelijking met de andere provincies de belastingsdruk in Oost-Vlaanderen de laagste. In een klas met uitsluitend slechte leerlingen is het natuurlijk niet moeilijk met de eerste prijs te gaan lopen. Over de hoge schuldlast per Oost-Vlaming in vergelijking met andere provincies wordt natuurlijk zedig gezwegen. Nochtans zou ook hier nog meer kunnen uitgepakt worden met de vervroegde terugbetaling van een aantal dure leningen.

Het getuigt van een bijzonder groot cynisme en van weinig respect voor het inzicht van de Oost-Vlaamse belastingbetaler, dat men verwacht hier jaar na jaar mee weg te komen. Nochtans heeft de Oost-Vlaming het de voorbije jaren al aan den lijve gevoeld en zal ook volgend jaar onze meester-goochelaar ervoor zorgen dat in 2010 opnieuw een flinke duit extra in de zak wordt gedaan. Immers, sinds het aantreden van zijn beleidsploeg in 2007, zijn de inkomsten uit de provinciale fiscaliteit met 10,14% gestegen of van bijna 113 miljoen euro in 2007 naar meer dan 124 miljoen euro in 2010.

Dat de provincie geen eigen drukkerij heeft, die zelf geld drukt, durft men hierbij wel eens vergeten. Het gelag moet namelijk door iemand betaald worden en dit is jaar na jaar de Oost-Vlaamse Honoré Gepluimd. Telkenmale kiest de provincie ervoor om, in plaats van nu eens eindelijk de tering naar de nering te zetten en zelf te besparen (de Vlaams-Belangfractie doet nochtans doorheen het jaar regelmatig en bovendien gratis een aantal voorstellen), met het smoesje van de geïndexeerde belasting die geen belastingsstijging zou zijn er van af te komen. Nochtans bevestigen de cijfers onze

stelling; in 2010 zal het provinciebestuur in vergelijking met 2009 zo'n 4,2 miljoen extra aan belastingsinkomsten binnenrijven.

Gelukkig is ook elk jaar het Vlaams Belang op het appel om deze illusie te doorprikken. Vandaar dat het geen verwondering hoeft dat dan ook alle middelen goed zijn om te verhinderen dat deze kritiek enige weerklank zou vinden in de Oost-Vlaamse pers. Naar goede gewoonte vond ook deze ochtend de persconferentie plaats van de deputatie waar hun sprookje uit de doeken werd gedaan en moeten we de komende dagen ons nog weinig illusies maken hoe dichtbevolkt de persbanken zullen zijn. De vele initiatieven van meerderheid en oppositie ten spijt.

Financieel meerjarenplan

De provinciale trukendoos van de goochelende deputatie beperkt zich niet tot de provinciebelasting. Ook in het financieel meerjarenplan wordt "financiële spitstechnologie" toegepast. De uitgaven worden immers bewust te hoog gebudgetteerd (gemiddeld 5%) en bepaalde uitgaven worden bewust niet gedaan, zodat er jaarlijks beduidend een overschot is. Dit op voorhand recht zetten door het realistisch in te schrijven in het meerjarenplan, zou echter tot gevolg hebben dat dan meteen ook alle argumenten worden weggenomen om jaar na jaar de belastingen te verhogen, en als er nu een zaak is die onze provinciale gedeputeerden goed kunnen... De prognose in 2013 moet dan ook niet gelezen worden als een positief saldo van 15 miljoen euro, maar veeleer een positief saldo van 70 miljoen euro, een wezenlijk verschil ! Komt daar nog eens het nadelige effect van de huidige werkwijze bij, dat te hoog gebudgetteerde uitgaven wellicht in een aantal gevallen ook leiden tot een hoger en onnodig gebruik van deze middelen.

Bespreking in commissie

Voorafgaandelijk aan deze begrotingsmarathon van 9 zittingen kwam het budget 2010 aan bod in de commissies. Een woord van dank en waardering aan de administratie voor het vele voorbereidende werk is hier zeker op zijn plaats. Een pluim ook voor gedeputeerde Peter Hertog (SP.a) die als enige voor zijn beleidsdomeinen een degelijk en volledig overzicht gaf van de belangrijkste wijzigingen en klemtonen voor zijn bevoegdheden. In sommige andere beleidscommissies hebben we het met veel minder moeten stellen, en de interactie met de raadsleden was er dan ook naar.

176 tussenkomsten

Voor dit debat in al zijn facetten over het budget 2010 werden in totaal 176 tussenkomsten ingediend. Een nieuw record durf ik vermoeden en opnieuw komt het grootste gedeelte van de tussenkomsten van de meerderheid met 113 tussenkomsten. Woorden van bewondering voor de hard werkende leden van meerderheid komen spontaan in mij op. Hoe zwaar om dragen moet het zijn om gedurende bijna een jaar de deze zwijgplicht te torsen, om dan op 3 weken tijd over alles en nog wat vragen te mogen stellen. Dit dwingt respect af. Naar goede gewoonte neemt de grootste fractie (CD&V) ook het grootste aantal tussenkomsten voor zijn rekening (52), maar telt deze fractie ook meteen het grootste aantal leden (4) die tijdens deze bespreking geen enkel initiatief indienen (Marc Gybels, Henk Heyerick, Noël Morreels en Freddy Van Eeckhout). Hopelijk kunnen ook zij zich bij een volgende budgetbespreking ontdoen van deze zware

last tot zwijgen. Ik vermoed trouwens dat op de kabinetten van de gedeputeerden de voorbije weken veel overuren werden genoteerd, zoals het een goed kabinetaard betaamd, om inspiratieloze raadsleden op weg te helpen naar een mooie vraag.

Personeelsbeleid

Op vlak van personeelsbeleid zullen ook in 2010 verschillende diensten onderbemand blijven, zullen diverse personeelsaanvragen onbeantwoord blijven en worden vroeger aangegane engagements niet nagekomen. Wat ooit op papier werd uitgetekend en beloofd, is blijkbaar vandaag nog enkel goed voor in de vochtige kelders van het provinciale archief. Ook hier wordt een schimmenspel opgevoerd omtrent de 2de pensioenpeiler voor contractuelen. In plaats van een voortrekkersrol te spelen met middelen die nu reeds beschikbaar zijn en de contractuelen die in 2010 op rust gaan te verzekeren van een gelijkwaardig pensioen aan dat van de statutairen, verstopt men zich achter talmende derden. De vraag stelt zich trouwens of voor die statutairen de in 2010 voorziene bijdragevoet voor het pensioenfonds zal volstaan om alle verplichtingen na te komen.

Werken met doelstellingen

Artikel 142 van het provinciedecreet, bij het hoofdstuk "Strategische meerjarenplanning", handelt over het financieel meerjarenplan en daarin wordt gesteld dat in de strategische nota de beleidsdoelstellingen en de beleidsopties voor het extern en intern te voeren provinciebeleid op elkaar worden afgestemd en geïntegreerd worden weergegeven. Artikel 146 stelt bovendien dat de beleidsnota het beleid verwoordt dat de provincie gedurende het financiële boekjaar zal voeren en de beleidsdoelstellingen concretiseert.

In 2007 al werd door de provincie de goed betaalde opdracht gegeven aan Deloitte om een veranderingstraject "werken met doelstellingen" te begeleiden. Voor het budget 2008 sprak de deputatie toen "van een eerste vingeroefening", maar veel verder dan enkele lukraak gekozen doelstellingen, zonder enige logica en spreiding over alle beleidsdomeinen heen, geraakte men toen niet. Voor het derde jaar op rij spreekt men van een "eerste oefening" en steekt de deputatie zich weg achter het argument dat er voor deze decretale verplichting nog geen uitvoeringsbesluiten werden gepubliceerd, om zo met geen volledig en alomvattend voorstel naar de provincieraad te moeten stappen. Dit zou nochtans een grote meerwaarde betekenen, zowel voor de administratie bij de opmaak als voor de provincieraad bij de controle om elk hun rol ten volle te kunnen spelen.

Deputatie blijft in zelfde bedje ziek

Ook in 2010 verwacht het Vlaams Belang weinig beterschap voor de provinciale patiënt; de deputatie blijft in haar zelfde bedje ziek en weigert een gezondheidskuur. Ook in 2010 komt men namelijk op de proppen met megalomane en peperdure prestigeprojecten: een geldverslindende imago- en regiomarketingcampagne (waarvan de meerwaarde nog moet aangetoond worden), een eigen campus voor de provinciale diensten (4,5 miljoen euro) en een participatie in de Waalse Krook (10 miljoen euro die zelfs niet eens in het budget voorzien is). De laatste twee zijn voorbeelden van dossiers waar de provinciale invulling nog steeds moet bepaald worden, waarover nog een batterij aan vragen bestaan en waarover in de provincieraad nog het eerst woord moet gezegd

worden. Dit alles op een moment dat de provincie geen blijf weet met al haar patrimonium (Bank van de Arbeid, Huis Anton Van Wilderode, Gouvernmentstraat nummers 26 en 28, Huis Thuysbaert, Huis Philemon Coupé, Scheepswerven Baasrode, diverse molens, Erfgoedcentrum Ename), laat staat dat ze nog weet waarvoor het ooit werd aangekocht. Enkel een peperdure leegstandsheffing kan een zeldzame keer de deputatie nog wakker schudden. Een simpele overeenkomst met de zogenaamde culturele ambassadeurs uit 2001 en die al vervallen is in 2006, kan men blijkbaar al jaren niet hernieuwen. Het is trouwens nog steeds wachten op de resultaten van de in het bestuursakkoord van oktober 2006 beloofde driejaarlijkse doorlichting van subsidies en overdrachten en financiële doorlichting van nieuwe initiatieven. Tot slot blijft ook het reizend circus van De Buck & Partners de wereld rondreizen alsof het een lieve lust is en blijft men tegelijkertijd doof en blind voor mensenrechten.

Afschaffing provincies

Open VLD nam in de aanloop van de voorbije verkiezingen het voortouw waar het met de provincies naar toe wil: "De provincies hebben geen bevoegdheden die niet overgenomen kunnen worden door de andere niveaus. Door het verspreiden van de huidige bevoegdheden over de Vlaamse overheid enerzijds en de gemeenten anderzijds kan de efficiëntie verhogen en de kostprijs dalen." Een binnen Open VLD-rangen misschien controversieel standpunt en volgens sommige Open VLD'ers nooit op een congres bekrachtigd, maar dit door de toenmalige voorzitter van Open VLD Bart Somers geformuleerde standpunt werd nooit herroepen of officieel tegengesproken.

Ook het Vlaamse regeerakkoord "Een daadkrachtig Vlaanderen in beslissende tijden" dat werd gesloten tussen CD&V, SP.a en N-VA laat weinig twijfel bestaan over de plannen met de provincies. Bij het hoofdstuk "Minder bestuurlijke drukte door een interne staatshervorming" wordt duidelijk gesteld dat "*in het bijzonder het provinciale bestuursniveau doorgelicht zal worden om zo te komen tot een sluitende lijst van provinciale bevoegdheden die een grondgebonden karakter hebben.*" Een pleidooi voor een gesloten taakstelling dat ik hier twee geleden al namens het Vlaams Belang hield sluit hier naadloos bij aan.

"Met de lokale en provinciale besturen worden goede taakafspraken gemaakt zodat het aantal interveniërende bestuurslagen per beleidssector gereduceerd wordt tot maximaal twee." Intussen wordt vanuit provinciale hoek de "bestuurlijke verrommeling" aangeklaagd, maar men vergeet hierbij dat de provincies zelf in het verleden maar al te graag hebben meegewerkt aan die verrommeling, dat ze overal waar ze konden zich in die ontelbare structuren hebben genesteld, om zo hun dorstige vertegenwoordigers als lemmingen op zoek naar zitpenningen te laven, en nu met hand en tand hun al lang voorbije gestreefde positie proberen te handhaven.

En voor wie er graag in 2012 nog eens bij is: "*Het aantal provincieraadsleden wordt verminderd tot maximaal 72 raadsleden in provincies met meer dan één miljoen inwoners*" of minstens 12 collega's gaan we hier in de volgende legislatuur zeker niet meteen terug zien. Of deze beperkte vermindering van het aantal raadsleden een wezenlijke opwaardering van de werking van de provincieraad en de commissiewerking zal betekenen betwijfel ik sterk. De leden van de meerderheid blijven met hun opvallende

graad aan “activiteit” in provincieraad, commissie en/of intercommunale de beste propagandisten voor de afschaffing van het provinciale niveau.

De stem voor de afschaffing van de provincies wordt met het jaar luider en vindt steeds meer gehoor bij de burger en bij menig politicus, ongeacht de partij. Dit noodzakelijke debat, dat ook binnen de provincieraden zelf moet gevoerd worden, het zwijgen opleggen door hier in Oost-Vlaanderen bijvoorbeeld niet in te gaan op de suggestie van onze eigen gouverneur voor een overleg over de politieke grenzen heen, of door het dogma dat de Vereniging van Vlaamse Provincies (VVP) maar met één stem mag spreken, is bijzonder nefast en zal zeker niet de provinciale klok terugdraaien, integendeel !

De idee van stadsgewesten leidt voorlopig nog tot veel koudwatervrees, maar eenmaal de bal aan het rollen gaat, kan het provinciale liedje vroeger dan voorzien uit zijn. Niet voor niets sprak Jan Peumans (N-VA), voorzitter van het Vlaams Parlement, van “de ontmanteling van de provincies”.

Geachte voorzitter,
Mijnheer de gouverneur,
Leden van de deputatie,
Collega's,

Goede voornemens aan de vooravond van 2010 zijn hier zeker op zijn plaats. Het Vlaams Belang zal het voorgestelde budget niet goedkeuren. De cijfers in het meerjarenplan kloppen bewust niet en eens te meer mag de Oost-Vlaamse belastingbetaler opdraaien voor de expansiedrang van de provinciale gedeputeerden. Ik troost mij evenwel met één gedachte, de provinciale kruik gaat zo lang te water tot ze barst. Ik dank u.

Namens de Vlaams-Belangfractie,

Tanguy Veys
Fractievoorzitter Vlaams Belang